
Na DVD vychádza najdiváckejší film Juraja Jakubiska Tisícročná včela

Dvojdielny celovečerný film *Tisícročná včela* Juraja Jakubiska patrí k divácky najžiadanejším slovenským titulom. Táto sága murárskeho rodu Pichandovcov zachytáva časový úsek tridsiatich rokov. Cez život členov jednej rodiny zobrazuje osud celého slovenského národa v období, ktoré cez spoločensko-politickú krízu vyústilo do prvej svetovej vojny. Od soboty 29. októbra si tento film budú môcť záujemcovia kúpiť na DVD nosiči.

Film *Tisícročná včela* patrí nielen k divácky obľúbeným, je zároveň jedným z kľúčových filmov 80. rokov minulého storočia a patrí k vrcholom Jakubiskovej tvorby v čase, kedy sa k celovečernej hranej tvorbe vrátil po vynútenom pôsobení v Krátkom filme na konci 70. rokov. Jakubiskova adaptácia rovnomennej literárnej predlohy Petra Jaroša je pútavým rozprávaním o osudoch jednej liptovskej rodiny, ale aj výstižným obrazom života slovenského národa v období postupného rozpadu rakúsko-uhorskej monarchie, až po jej úplný zánik v závere prvej svetovej vojny. V centre široko rozvetveného príbehu, v ktorom sa odvíjajú a vzájomne prelínajú osudy mnohých postáv, stojí včelár, vášnivý geograf, ľudový filozof, no najmä murársky majster Martin Pichanda. Martinov syn Samo, ktorý po otcovi zdedil remeslo, sa pokúša kráčať v jeho stopách a navzdory ťažkému údely sa snaží nestrácať humor, ale ani hrdosť prostého človeka.

Spoločenský a historický epos *Tisícročná včela* patrí k najvýznamnejším Jakubiskovým dielam a aj dnes oslovuje ďalšie generácie divákov. Jeho kvalitu potvrdzuje aj množstvo domácich i zahraničných ocenení, ktoré získal. Najväčším úspechom bolo jeho uvedenie na jubilejnom 40. MFF v Benátkach v roku 1983, kde získal Cenu poroty Kultúrneho strediska mesta Benátky za výtvarnú stránku diela a najlepšiu kameru. V Benátkach film zaznamenal spontánny divácky ohlas a zaujal zahraničné médiá, ktoré po jeho medzinárodnej premiére vyzdvihovali nielen posolstvo filmu, ale aj profesionálne majstrovstvo režiséra. O motíve adaptovať náročnú historickú látku Jakubisko krátko po uvedení filmu na benátskom festivale povedal: *„Najviac ma na románe Tisícročná včela, ktorý vzbudil neobyčajný rozruch a stal sa bestsellerom, vzrušovalo práve to, čo bolo najťažšie na filmovanie. Považoval som za nesmierne lákavé vtiesnať do necelých troch hodín trvania filmu obdobie takmer tridsiatich rokov. Myslím si, že dnešný divák, ktorý žije rýchlejšim tempom ako generácie pred ním, podvedome hľadá v umeleckom diele, akým je film, nielen to, čo je teraz, ale i čo bolo a bude siahať ďalej. Chce v kine prežiť kúsok svojej minulosti, prítomnosti i budúcnosti. Pri mojom rozhodnutí zohralo nemalú úlohu aj to, že som mal možnosť po prvýkrát vyjadriť určitú historickú pravdu o formovaní nášho národa nie v kúskoch, ako to bolo doteraz robené v jednotlivých filmoch, ale v celistvejšej*

forme ukázať všetko to, čo formovalo slovenský národ a viedlo k vzniku prvej republiky.“
O prijatí filmu talianskym a medzinárodným publikom vtedy povedal: „*Podľa môjho názoru film tak zabral preto, lebo má všetko, čo divák potrebuje – polemiku, politiku, sex, humor, fantáziu, silné sentimentálne scény, dynamiku. (...) Treba robiť filmy s vášňou, silným zaujatím, divácky príťažlivé. Moderný film by mal byť syntetický po všetkých stránkach. Iba potom bude pôsobiť na široký okruh publika, bude prijateľnejší a didaktickejší.“*

Nadčasová rodinná sága Pichandovcov vychádza na DVD po prvýkrát, v minulosti ju Slovenský filmový ústav – Národné kinematografické centrum vydal na VHS ako jeden z filmov zo Zlatého fondu slovenskej kinematografie v roku 1997. Na DVD vychádza *Tisícročná včela* s digitálne remastrovaným obrazom a zvukom. Ako bonusy sú na ňom profily tvorcov – Juraja Jakubiska, Petra Jaroša, Jozefa Kronera a Štefana Kvietika, vo fotogalérii sú zábery z filmu. Menu má DVD slovenské a anglické, má anglické titulky a obsahuje aj audiokomentár pre nevidiacich a slabozrakých, ktorý vznikol vďaka programu Kultúra bez bariér Nadácie Orange. DVD vydali Slovenský filmový ústav a vydavateľstvo Petit Press, jeho výrobu a distribúciu podporil Audiovizuálny fond.

DVD *Tisícročná včela I – II* vychádza 29. októbra 2011 a zakúpiť si ho bude možné v novinových stánkoch za 5 €. V predajni Klapka.sk na Grösslingovej ul. 43 a v predajni Petit Press na Lazaretskej ul. 12 je za zvýhodnenú cenu 4 €, za túto cenu si ho je možné objednať aj na www.petitshop.sme.sk.

TISÍCROČNÁ VČELA I – II (1983)

Réžia: Juraj Jakubisko • Námet: Peter Jaroš • Scenár: Peter Jaroš, Juraj Jakubisko • Dialógy / Dramaturgia: Jozef Paštéka • Kamera: Stanislav Doršic • Hudba: Petr Hapka • Strih: Patrik Pašš, Judita Fatulová • Hrajú: Jozef Kroner, Štefan Kvietik, Michal Dočolomanský, Jana Janovská, Ivana Valešová, Pavol Mikulík, Eva Jakoubková, Igor Čillík, Milan Kiš, Štefan Šafárik, Jiří Císler, Samuel Adamčík, Barbora Štěpánová a ďalší. • Minutáž: 162 min.